

## ZÁRÓNYILATKOZAT

- 2015. február 20-22. között az EMMI Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága és a Gál Ferenc Főiskola Szegeden nemzetiségközi tudományos konferenciát rendezett *"XX. századi népiirtások és a keresztény-zsidó párbeszéd színterei ma"* címmel.
- A tanácskozások célja az előző évszázadban számos európai népet érintő európai népiirtások és az azokhoz vezető események feltárása volt. Emellett a genocídiumok veszteségeinek tudati hatásait is vizsgáltuk az érintett közösségekben. Az előadók között hazai nemzetiségi és magyar szakemberek mellett bosznia-hercegovinai, szlovéniai, németországi, lengyelországi tudósok, politikusok és egyházi személyiségek egyaránt megtalálhatók voltak.
- Ennek során számba vettük a XX. század népiirtásainak tényeit nemzetközi jogi, továbbá szerb, horvát, bosnyák, szlovén és délvidéki - horvátországi, bácskai, muravidéki - magyar szempontból.
- Külön szekció foglalkozott a roma holokauszt - a Pharrajimos - kérdésével hazai és németországi szemszögből, amelynek során Romani Rose németországi roma és szinti vezető előadásának felolvasása is elhangzott.
- A Sztálin által előidézett éhínség - a holodomor - több millió ukrainai áldozata, a száz éve történt örmény genocídium, a lengyelek elleni népiirtás (Katyn), a görögök XX. század eleji hasonló véráldozata, valamint a közép-európai németiség elűzetése és "málenkij robot"-ra hurcolása egyaránt fontos összehasonlításokra, tanulságok levonására adott alkalmat.
- A konferencia résztvevői meglátogatták a hódmezővásárhelyi Magyar tragédia 1944 kiállítóhelyet, áttekintették a zsidó közösség világháborús veszteségeit, valamint a tavalyi holokauszt-emlékv hazai eseményeit Dr. Latorcai Csaba miniszterelnökségi helyettes államtitkár előadásában.
- A tanácskozás legfőbb **tanulása**, hogy földrészünkön számos nép hordoz magában jogos sérelmeket, hisz az elmúlt évszázad valamennyi említett nemzet részleges fizikai és kulturális genocídiumát is sajnálatosan magával hozta. Következésképp semelyik nép fájdalma, vesztesége nem helyezhető a másik, mások elé, hiszen semelyik ember halála nem helyezhető a másik ember halála elé. Tudatosítottuk, hogy a nemzetek, államok, felekezetek közötti konfliktusok soha többé nem torkollhatnak népiirtásba, minden vitás kérdést a méltányosság, az egyéni és közösségi jogok, az emberi méltóság, az egymás szempontjainak a kölcsönös figyelembe vétele alapján, az erőszak bármely formájának az elutasítása mellett lehetséges

csak rendezni. Ehhez a tényeket objektív módon feltáró környezet kialakítása, a tolerancia, a befogadás, a társadalmi konszenzus légkörének megteremtése szükséges.

- Felhívjuk a hazai és közép-európai közvéleményt, hogy tartsa tiszteletben minden a térségben élő néps a hozzájuk tartozó személyek jogát a nemzeti és vallási önazonosságuk vállalására, a kollektív emlékezet közös ápolására. A jövő csak az egymás értékeinek, fájdalmainak az egyazon mérce szerinti megismerésére, megbecsülésére épülhet a XXI. században.